

Praznujmo življenje v gorah, omejimo vožnje z motornimi vozili v naravnem okolju **Mednarodni dan gora, 11. december**

Generalna skupščina Združenih narodov je leta 2003 11. december razglasila za mednarodni dan gora. Odločitev so sprejeli po velikem uspehu, ki so ga dosegli leto prej ob mednarodnem letu gora 2002 s projektom o zavedanju človeštva o pomenu gora. Na ta dan, 11. december, so marsikje organizirani dogodki z namenom **opozoriti na pomen gora za življenje** in za ohranjanje biotske raznolikosti, ter opozoriti na pomen varovanja in trajnostnega razvoja gorskih območij. Vsako leto je mednarodni dan gora posvečen drugi temi, pomembni za trajnostni razvoj gorskih območij.

Letošnje mednarodno leto gora je posvečeno praznovanju življenja v gorah. Gore so dom za 12 % svetovnega prebivalstva. Trajnostni razvoj gorskih območij je ključnega pomena za izboljšanje preživetja teh pogosto revnih in osamljenih ljudi. Ob 10. obletnici mednarodnega leta gora (2002) si mednarodni dan gora prizadeva, da bi dosegli večjo vključenost akterjev/institucij in civilne družbe v trajnostni razvoj gorskih območij. To je tudi konkretna priložnost za zagotovitev sredstev za izboljšanje preživetja gorskih skupnosti. Posebna pozornost bo v OZN namenjena vključevanju mladih v svetovnem trajnostnem razvoju, saj bodo oni prihodnji akterji. Letos se v OZN osredotočajo tudi na povezave med razvojem podeželja in razvojem mest z upoštevanjem izvajanja zelenega gospodarstva v skladu z'Rio +20 EarthSummit'.

Ob letošnjem mednarodnem dnevu gora, ko praznujemo življenje v gorah, Planinska zveza Slovenije in CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp opozarjata na močno prizadetost življenja in obiskovanja gora zaradi povečanega motoriziranega prometa, še posebej škodljivi pa so prevozi z motornimi vozili v naravnem okolju. Pozimi poseben problem predstavljajo vožnje z motornimi sanmi.

Zakon o vožnji z vozili v naravnem okolju, katerega osnutek je bil s strani Ministrstva za okolje in prostor RS v javno razpravo podan lansko leto med 22. 7. in 11. 9., na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje stoji že več kot leto in pol. Ob začetku zimske sezone, ko problem predstavlja uporaba motornih sani, je še posebej pomembno ponovno opomniti, da je tak zakon za ohranjanje naravnega ekosistema nujno potreben in da je vsako leto, ko Zakon zaradi birokratskih preprek obtiči v predalu, izgubljeno v boju za ohranjanje naravnega okolja, katerega del smo navsezadnje tudi mi sami.

Nevladna skupina za omejitev voženj z vozili v naravnem okolju, v okviru katere deluje tudi Planinska zveza Slovenije, je že v lanskem letu pripravila stališče, pripombe in predloge do osnutka Zakona o vožnji z vozili v naravnem okolju, ki naj bi nadomestil Uredbo o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju ter nekatere določbe Zakona o gozdovih in Zakona o planinskih poteh. Nevladna skupina je izrazila močno podporo za čimprejšnji sprejem zakona in ponudila pomoč pri njegovem uveljavljanju.

Glede na zimsko sezono, ki se je pravkar začela, pozivamo k omejeni uporabi naravnega prostora kot prostora za sproščanje z motornimi vozili, saj ima le-ta številne škodljive posledice za človeka, živali in okolje. Predsednik PZS **Bojan Rotovnik** opozarja: *»Z motornimi vozili se planinci v zadnjih letih vedno pogosteje srečujemo na nam neljubih srečanjih na planinskih poteh in brezpotjih, ko so vozniki pogosto neobzirni do ostalih obiskovalcev narave in tudi do narave same. Zaradi zadovoljevanja lastnih potreb po sproščanju adrenalina s svojim početjem ogrožajo in motijo planince, ostale obiskovalce in ljubitelje narave, prav tako pa tudi živali in celotno naravno okolje. Planinci občutimo ne samo hrup in smrad vozil, temveč tudi nevarna umikanja s planinskih poti, objestna izrivanja; da ne govorimo, kako vse to preplaši živali, sploh sedaj v zimskem času, ko se zaradi visokega snega niti ne morejo primerno umakniti in ko zaradi pomanjkanja hrane*

varčujejo s porabo svoje energije. Vožnje z motornimi vozili povzročajo **hrup** v doslej mirnih predelih, ki so bili še zadnje zatočišče najbolj občutljivih živali. **Globoke**, vidne **sledi puščajo** vozila tudi v tleh, podrastju ... Narava v sredogorju in visokogorju potrebuje bistveno daljši čas za regeneracijo kot v dolinskem svetu.« In dodaja: »Komisija za varstvo gorske narave PZS je na tem področju zelo aktivna, pripravila je tudi zloženko o prepovedi voženj z motornimi vozili v naravi – kako ravnati v primeru, ko so obiskovalci gora priča nedovoljenih voženj npr. s štirikolesniki, motornimi sanmi, motokrosi itd. na planinskih poteh in brezpotjih. Odločno se zavzemamo za čimprejšnji sprejem novega zakona o omejitvi voženj z vozili v naravnem okolju in vzpostavitev učinkovitega nadzora nad izvajanjem določil zakona.«

O organizacijah:

Mednarodna komisija za varstvo Alp (**CIPRA**) je nevladna krovna organizacija z nacionalnimi odbori v vseh alpskih državah, ki zastopa več kot sto društev in organizacij iz sedmih alpskih držav. Zavzema se za trajnostni razvoj na območju Alp, ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter za regionalno raznovrstnosti in reševanje skupnih problemov v alpskem prostoru. www.cipra.org/slovenija.

Planinska zveza Slovenije, www.pzs.si, je ena največjih in najbolj množičnih nevladnih, prostovoljskih organizacij v Republiki Sloveniji. Planinska zveza Slovenije je organizacija s tradicijo, v letu 2013 praznuje že 120-letnico od ustanovitve Slovenskega planinskega društva (27. 2. 1893), katerega naslednica je. PZS je prostovoljna zveza društev (od decembra 2012 jih združuje 277). Glavna dejavnost PZS je povezovanje društev in zagotavljanje pogojev za planinstvo v Sloveniji ter mednarodnem prostoru. Goji slovensko planinsko izročilo, izvaja prostovoljsko delo in deluje kot del civilne družbe, v javnem interesu in kot nacionalna panožna zveza s področja planinstva. **Poslanstvo** Planinske zveze Slovenije, celotne planinske organizacije je: **Planinstvo kot način življenja**. Častni kodeks slovenskih planincev pa vrednota, ki jo spoštuje ter uresničuje planinska organizacija. Načela delovanja planinske organizacije so: celovito planinstvo in njegova promocija, usmerjenost k društvom, usposabljanje obiskovalcev gora za varnejše gibanje v gorah, varovanje gorske narave, strokovnost in sodelovanje, preglednost delovanja in vključevanje javnosti v sprejemanje odločitev. Konec leta 2011 je bilo v PZS včlanjenih 269 društev (planinskih društev, klubov, postaj GRS) in 58.389 članov posameznikov. Glede na število prebivalcev Republike Slovenije je v PZS vključenih več kot 2,8 % vsega prebivalstva. Planinska društva upravljajo s 176 planinskimi kočami, zavetišči in bivaki z okoli 6.000 ležišči. Slovenske gore letno obiše okoli 1,4 milijona obiskovalcev, ki jim je na voljo mreža 1.661 planinskih poti v skupni dolžini 9000 km po vsej Sloveniji.

Za dodatna vprašanja vam je na voljo:

Zdenka Mihelič, predstavnica Planinske zveze Slovenije, 041 222 358, zdenka.mihelic@pzs.si.